



Statenvoorstel

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Mobiliteitsmaatregelen voor versnelling woningbouw
Datum	05-11-2024
Documentnummer	UTSP-1192903655-66
Van	Alex Tsakmakis
Telefoonnummer	+31643415950
E-mailadres	alex.tsakmakis@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	MOB
Team	ET2
Portefeuillehouder	Van Schie
Bijlage	Mobiliteitsmaatregelen per gemeente

Gevraagde besluiten:

1. Een bedrag van maximaal € 10.4 miljoen te bestemmen ten behoeve van financiële bijdragen aan de cofinanciering van de Versnellingsafspraken woningbouw die de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden hebben gemaakt met het Rijk;
2. Deze financiële bijdragen tot en met 2030 te reserveren en beschikbaar te stellen in de begroting en deze te financieren uit de reserve Mobiliteitsprogramma.

Inleiding:

In 2022 heeft het Rijk landelijk een bedrag van € 7,5 miljard beschikbaar gesteld voor het bereikbaar maken van nieuwe grootschalige woningbouwlocaties. Het Rijk heeft vervolgens gemeenten uitgenodigd om hiervoor plannen op te stellen. Hiervan is onder de titel Versnellingsafspraken, landelijk € 1,5 miljard beschikbaar gesteld voor bereikbaarheidsvoorstellen die leiden tot versnelde realisatie van 135.000 woningen tot en met 2030. Deze plannen gaan bijvoorbeeld over het aanleggen van rotondes, wegen, fietsbruggen en -routes, deelmobiliteit en mobiliteits-hubs en aanpassingen van (bus)stations. Het Rijk heeft als voorwaarde voor een bijdrage uit deze Versnellingsafspraken gesteld dat sprake moet zijn van regionale cofinanciering.

In de provincie Utrecht (hierna: de provincie) hebben acht gemeenten plannen ingediend bij het Rijk voor in totaal € 163 miljoen aan Rijksbedragen waarmee 30.500 woningen tot en met 2030 versneld kunnen worden gebouwd. Het gaat om de gemeenten Amersfoort, Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Veenendaal en Woerden (hierna: de gemeenten). U bent hierover geïnformeerd via de Statenbrief "Uitkomst BO MIRT 2022" van 8 november 2022 ([UTSP-80622231-609](#)). Het Rijk heeft in het najaar 2023 positief op deze aanvragen beschikt.

Voor de regionale cofinanciering vragen deze gemeenten aan de provincie om ook financieel bij te dragen. Wij hebben de door de gemeenten bij het Rijk ingediende voorstellen op hoofdlijnen getoetst en positief beoordeeld. Een aantal voorstellen maakt onderdeel uit van eerdere plannen waar tussen de gemeenten en

provincie al financiële afspraken over zijn gemaakt, bijvoorbeeld met de afspraken over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (hierna MIRT) of met de huidige Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit. Andere voorstellen passen niet (geheel) binnen de specifieke doelstellingen of de kaders van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit, maar achten wij wel noodzakelijk om de woningbouwplannen mogelijk te kunnen maken. Ook is een aantal voorstellen nog te veel op hoofdlijnen om nu te kunnen toetsen op financiële haalbaarheid of mogelijke strijdigheid met het provinciale (mobiliteits)beleid.

Voor de financiële bijdragen aan de Versnellingsafspraken van vijf gemeenten (Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden) stellen wij voor om een totaalbedrag van maximaal € 10.4 miljoen uit de reserve Mobiliteitsprogramma als begrotingssubsidie te bestemmen. Aangezien wij de voorgestelde bijdrage kunnen dekken uit de reserve Mobiliteitsprogramma, zou normaal gesproken de besluitvorming over deze financiële bijdrage via de vaststelling van de Staat van begrotingssubsidies kunnen plaatsvinden. Echter, gelet op de totale hoogte van deze bijdragen, achten wij het passend om de besluitvorming hierover separaat aan uw Staten voor te leggen.

De overige drie gemeenten Amersfoort, Utrecht en Veenendaal komen nu niet in aanmerking voor deze begrotingssubsidie. Hierbij merken we het volgende op:

Met de gemeente Amersfoort zijn wij nog in overleg over een breder pakket aan investeringen inclusief twee versnellingsafspraken. Voor onze financiële bijdrage hieraan bereiden wij een separaat Statenvoorstel voor dat in 2025 aan u wordt voorgelegd.

Voor de plannen van de gemeente Utrecht draagt de provincie al financieel bij via de MIRT Verkenning OV en Wonen en verschillende andere maatregelen die bijdragen aan de woningbouwontwikkelingen in Utrecht Zuidwest en Utrecht Noordwest.

Voor de gemeente Veenendaal heeft de provincie al financieel bijgedragen aan de maatregelen omdat deze onderdeel zijn van het project verbreding van het noordelijke gedeelte van de Rondweg-Oost (N233) richting A12 en de aansluiting op de nieuwe wijk Groenpoort.

Deze Versnellingsafspraken sluiten aan bij de gemaakte afspraken in de drie regionale Woondeals tussen het Rijk, gemeenten en corporaties over de realisatie van in totaal bijna 84.500 woningen in de provincie Utrecht. U bent hierover geïnformeerd via de Statenbrief "Regionale Woondeals" van 21 februari 2023 ([UTSP-1778402294-9256](#)).

Juridisch:

Artikel 193 en 195 Provinciewet.

Argumentatie:

Gelet op het grote tekort aan woningen, vinden wij een versnelling van de woningbouw noodzakelijk. Het is belangrijk dat de gemeenten in aanmerking komen voor de middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de mobiliteitsmaatregelen die bijdragen aan het versnellen van de woningbouw. Om in aanmerking te komen voor een Rijksbijdrage stelt het Rijk aan de gemeenten als voorwaarde dat er regionale cofinanciering is. Door de voorgestelde provinciale bijdrage wordt de regionale cofinanciering mogelijk en kunnen er in totaal 15.311 woningen sneller worden gerealiseerd.

In de reserve Mobiliteitsprogramma is € 12.5 miljoen opgenomen voor regionale bijdragen aan mobiliteitsmaatregelen. De reserve Mobiliteitsprogramma biedt daarmee voldoende financiële ruimte om deze bijdrage van € 10.4 miljoen te dekken.

Met het vaststellen van de Staat van begrotingssubsidies wordt een grondslag verkregen voor begrotingssubsidies die worden verstrekt op grond van de Algemene Subsidieverordening provincie Utrecht 2022.

Doelenboom:

De Versnellingsafspraken dragen bij aan de volgende meerjarendoelen:

1.3.1. De woningbouwopgave sneller en slimmer.

5.8.2 Regionale programma's worden beter ontwikkeld en uitgevoerd.

Brede welvaart indicatoren:

Het realiseren van deze mobiliteitsmaatregelen draagt bij aan meerdere doelstellingen. De (nieuwe) woningbouwgebieden worden eerder gerealiseerd waardoor verschillende doelgroepen sneller een huis hebben. De voorgestelde mobiliteitsmaatregelen dragen bij aan het stimuleren van actieve mobiliteit en de verbetering van verkeersveiligheid. Dit draagt bij aan leefbaarheid en gezondheid van inwoners.

Kijk ook door de Sociale bril:

Met de Versnellingsafspraken worden inwoners van de nieuwe woongebieden in de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden in staat gesteld om hun woningen met zowel fiets, OV en de auto te bereiken. Het Rijk stelt in haar regeling als voorwaarde dat tweederde van de woningen betaalbaar moet zijn voor lage en middeninkomens. Daardoor wordt de woningmarkt voor een bredere doelgroep toegankelijk.

Participatie:

De gemeentelijke organisaties zijn verantwoordelijk voor het participatieproces bij uitvoering van de mobiliteitsmaatregelen.

Financiële consequenties:

Het Rijk heeft in 2022 samen met de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden versnellingsafspraken gemaakt. In totaal draagt het Rijk voor ruim de helft hieraan bij. Met het voorgestelde besluit draagt de provincie voor de helft bij van de regionale cofinanciering met een maximum van € 10.4 miljoen. De inzet van deze middelen wordt gedekt uit de reserve Mobiliteitsprogramma. Dit is conform het bestedingsplan van de reserve Mobiliteitsprogramma.

In onderstaande tabel staan per gemeente de totale investeringskosten, de Rijksbijdrage, de gemeentelijke bijdrage en de beoogde cofinancieringsbijdrage van de provincie. Voor de cofinancieringsbijdrage van de provincie is voor alle gemeenten de volgende verdeelsleutel toegepast: provincie financiert 50% van de regionale cofinanciering.

Gemeenten	Totale investeringskosten	Rijksbijdrage	Gemeentelijke bijdrage	Provinciale bijdrage
Houten	€11.973.602	€5.986.801	€2.993.401	€2.993.401
Nieuwegein	€6.368.016	€3.184.008	€1.592.004	€1.592.004
Soest	€2.652.301	€1.723.996	€ 464.153	€ 464.153
Stichtse Vecht	€5.421.412	€3.405.409	€ 1.008.002	€ 1.008.002
Woerden	€17.327.934	€ 8.663.967	€4.331.984	€ 4.331.984
Totaal	€43.743.266	€22.964.181	€10.389.542	€10.389.542

Alle bedragen zijn exclusief btw.

Voor twee maatregelen geldt dat ze niet zijn opgenomen in bovenstaande tabel omdat ze op een andere wijze worden gefinancierd door de provincie: Een van de maatregelen van gemeente Houten is in 2024 al aangevraagd in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit. Wij zijn voornemens voor deze specifieke maatregel van de gemeente Houten in 2025 een subsidie af te geven van circa € 900 duizend. Wij hebben voor één van de maatregelen van de gemeente Nieuwegein al in het najaar van 2022 een subsidiebeschikking afgegeven van € 1.806.600 miljoen. Deze OV-maatregel paste namelijk binnen de voorwaarden voor subsidie op grond van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit.

Vervolg:

Na besluitvorming door uw Staten kunnen de gemeenten subsidieaanvragen bij ons indienen. Bij verlening van een begrotingssubsidie worden de beoogde uitgaven verwerkt in het eerstvolgend P&C-product in het daaropvolgend kwartaal.

Bij de verdere uitvoering van het besluit vragen we de gemeenten om een nadere uitwerking per maatregel met onder andere een uitgewerkte kostenraming. De afspraken over de nadere voorwaarden om in aanmerking te komen voor de begrotingssubsidie zullen wij per gemeente vastleggen in een uitvoeringsovereenkomst.

De gemeenten kunnen vervolgens een subsidieaanvraag bij de provincie indienen voor een mobiliteitsmaatregel.

Conform de huidige afspraken in de Specifieke Uitkering (SPUK) van het Rijk moet de realisatie van de mobiliteitsmaatregelen uiterlijk in 2027 worden gestart en uiterlijk in 2035 zijn uitgevoerd. Dit betekent dat de gemeenten tot en met het eerste kwartaal 2027 bij de provincie een subsidieaanvraag kunnen indienen. De realisatie van de hierdoor te versnellen woningen start uiterlijk in 2027 en de oplevering is in 2030.

In de bijlage “mobiliteitsmaatregelen per gemeente” treft u het overzicht van alle mobiliteitsmaatregelen en hoeveel beoogde woningen met de pakketten worden gerealiseerd. Zoals eerder gezegd zijn niet alle maatregelen al voldoende uitgewerkt voor een definitieve beoordeling. Deze beoordeling volgt aan de hand van de nog in te dienen subsidieaanvragen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

mr. J.H. Oosters

Secretaris,

mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Ontwerp-besluit

Besluit op 18-12-2024 tot vaststelling van.

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 18-12-2024.

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van
met nummer UTSP-1192903655-66,
van afdeling MOB, team ET2.

Overwegende dat:

- In de provincie Utrecht er een tekort aan woningen is;
- Het Rijk de gemeenten heeft uitgenodigd om plannen in te dienen voor mobiliteitsmaatregelen die zorgen dat er versneld tot en met 2030 woningen kunnen worden gebouwd;
- De gemeenten Amersfoort, Veenendaal, Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht en Woerden met het Rijk hierover afspraken hebben gemaakt;
- Met de gemeenten Utrecht en Veenendaal al financiële afspraken zijn gemaakt;
- Voor gemeente Amersfoort een separaat financieel voorstel wordt uitgewerkt;
- Dat voor de mobiliteitsmaatregelen van de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht, en Woerden een regionale cofinancieringsbijdrage nodig is waarvoor aan de provincie is gevraagd hieraan bij te dragen;
- Met de voorgestelde provinciale bijdrage(n) via begrotingssubsidies de regionale cofinanciering van de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden mogelijk wordt en woningen versneld kunnen worden gebouwd.

Besluiten:

1. Een bedrag van in totaal maximum € 10.4 miljoen te bestemmen ten behoeve van financiële bijdragen aan de cofinanciering van de Versnellingsafspraken woningbouw die de gemeenten Houten, Nieuwegein, Soest, Stichtse Vecht en Woerden hebben gemaakt met het Rijk;
2. Deze financiële bijdragen tot en met 2030 te reserveren en beschikbaar te stellen in de begroting en deze te financieren uit de reserve Mobiliteitsprogramma.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters